

«Тасдиқ менамоям»

ректори Донишгоҳи байналмилалӣ
забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба
номи Сотим Улугзода, доктори
илмҳои филологӣ, профессор
Гулназарзода Ж.Б.

« 8 » соли 2025

ТАҚРИЗИ МУАССИСАИ ПЕШВАР

ба диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна дар мавзӯи «Чанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа(илмҳои фалсафӣ)

Мутобиқати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Мазмун ва мундариҷаи диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна дар мавзӯи «Чанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа пешниҳод гардидааст, ба ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа(илмҳои фалсафӣ) мутобиқат намуда, барои ташаккули минбаъдаи улуми фалсафӣ заминаи мусоиде фароҳам хоҳад овард. Моҳият ва муҳтавои мавзӯи диссертатсия, мақсад ва вазифаҳои гузошташуда, истифодаи усулҳои муҳталифи таҳқиқоти илмӣ, хулосабарорӣ ва натиҷагирӣ ба ихтисоси илмӣ интихобгардида мувофиқат менамоянд. Зимни таҳқиқот муаллифи диссертатсия бештар ба масъалаҳои моҳияти фалсафии мафҳуми худшиносӣ, чанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи Ғарб аз даврони атиқа то оғози асри XX, мақоми худшиносӣ дар анъанаҳои динӣ ва фалсафии Шарқ аз даврони қадим то оғози таърихи навтарин, унсурҳои асосии худшиносӣ дар таълимоти файласуфони муосир, коркарди чанбаҳои фалсафии худшиносӣ ҳамчун омили худамалисозии иҷтимоии шахс дар фалсафаи даврони муосир, таваҷҷуҳ зоҳир менамояд. Бо дарназардошти ин, мавзӯи мазкур ба самти ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа мувофиқ мебошад.

Мубрамии мавзӯи таҳқиқ. Дар шароити ҷаҳонишавӣ, дар замони авҷи тазодҳои муҳталифи сиёсӣ иҷтимоӣ ва бархурди бемайлонӣ фарҳангҳо хифозат ва ташаккули худшиносӣ ва ҳудогоҳӣ барои намояндаи ҳар халқу миллат беш аз пеш аҳаммияти баланди амалӣ касб менамояд. Бархурд ва ҷолишҳои муҳталифи иҷтимоӣ сиёсӣ, таърихсозиву таърихкушоӣҳои бебунёд ва беасоси иддае аз халқу

миллатҳои сайёра, ҳар фарди масъулиятшинос ва ҳудогоҳро водор менамояд, ки ба таърих ва фарҳанги гузаштаи худ, ки аз бузургтарин сарчашма ва дастрастарин манбаъ ҷиҳати рушди худшиносӣ ва ҳудогоҳии ӯ ба ҳисоб меравад, рӯй оварад. Зеро ба қавли Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон «танҳо шахси аз таъриху фарҳанги миллати хеш бохабар, худшиносу ҳудогоҳ ва дорони ҳисси баланди миллӣ дар ҷомеа мақому мавқеи сазовор пайдо карда метавонад» (ниг. диссертатсия, саҳ. 3)

Дар Тоҷикистон, ки роҳи эъмори давлати ҳуқуқбунёд ва созмони ҷомеаи шахрвандиро пеш гирифтааст, амалишавии ин ҳадафи муҳимро бидуни рушди худшиносӣ ва ҳудогоҳии миллии аҳли ҷомеа тасаввур намудан ғайриимкон аст. Танҳо дар така ба ҳудогоҳиву худшиносӣ ва тафаккури солими миллӣ метавон ормонҳои миллиро ба ҳақиқати воқеӣ табдил дод ва миллатро дар арсаи ҷаҳон муаррифӣ намуд. Дар ин замина оғай доштан аз механизмҳои рушди худшиносӣ, ҷанбаҳои концептуалии ин масъала дар анъаноти фалсафаи миллӣ ва ҷаҳонӣ ба шахрвандони мо имкони баланди рушди худшиносиро фароҳам меоварад.

Аз ин хотир, таҳлили фалсафӣ-таърихӣ ин масъала яке аз воситаҳои муҳими рушди худшиносии шахрвандон ба ҳисоб рафта, он метавонад амалан барои ташаккул ва рушди шахсияти онҳо заминаи мусоиде фароҳам оварад.

Дарҷаи асосноккунии гузоришҳои илмӣ, ҳулосаю пешниҳод, ки дар диссертатсия оварда шудаанд. Болтаева Мунира Негматовна баҳри асосноккунии гузоришҳои илмӣ бо истифода аз методҳои илмӣ аз таҳқиқотҳои дар ин самт анҷомдодаи муаллифони ватаниву хориҷӣ истифода намудааст. Дар қисмати ҳулосаи диссертатсия муаллиф пешниҳодҳои ҳудро дар шакли мухтасар нишон додааст, ки фишурдааш ҷунин аст: Дар маҷмӯъ, натиҷаҳои илмии омӯзиши масъалаи худшиносӣ дар таърихи фалсафа бо сабаби тағйироти куллӣ, ки дар ҳаёти сиёсӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоӣ фарҳангии ҷаҳон ва Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даврони муосир ба вуқӯъ мепаиванданд, бунёди давлати миллӣ, ташаккул ва рушди давлатдорӣ миллӣ, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо бадастории Истиқлоли давлатӣ ба ҳайси яке аз рукнҳои муҳими сиёсати давлатӣ табдил ёфтааст ва зарурати бештари ҳудрушддиҳӣ барои инсонӣ муосир бо сабаби зудтағйирёбии шароити меҳнат ва ҳаёти рӯзмарра аҳаммияти назарраси ҳам назариявӣ ва ҳам амалӣ дошта, ба шахсият ва ҷомеа имкон медиҳанд, ки барои рушди худ имконияти бештар пайдо кунанд ва дар муқобили ҳавфу хатарҳои глобалии даврони муосир истодагари карда тавонанд.

Навгони илмӣ таҳқиқ ва саҳеҳии натиҷаҳои гирифташуда.

Муаллифи диссертатсия ба таври мухтасар натиҷаҳои ба сифати наовари илмӣ бадастомадаро дар шакли зерин нишон додааст:

- таърифи худшиносӣ, ки ҳам аломатҳои худшиносии фардӣ ва ҳам худшиносии гурӯҳиро дар бар мегирад, пешниҳод гардидааст;

- таснифоти худшиносӣ дар фалсафаи асримиёнагии тоҷик ба навъҳои худшиносии динӣ, ирфонӣ ва аклонӣ сурат гирифтааст;

- таҳқиқи ҷанбаҳои концептуалии масъалаҳои худшиносӣ аз нигоҳи фалсафа, психология, илмҳои наво ҷун акмеология ва валеология дар пайвастагӣ бо ҳам анҷом дода шуда, ҷанбаҳои амалии худшиносӣ дар мисоли худамалисозии иҷтимоӣ ва механизмҳои он нишон дода шудаанд;

- таносуби мафҳумҳои худшиносӣ ва бегонашавӣ дар асоси таълимоти К. Маркс ва Э. Фромм равшан карда шудааст;

- ақидаҳои мутафаккирону муҳаққиқони фалсафа доир ба нақши шахсияти худшинос ва худшиносии гурӯҳӣ дар шакли худшиносии миллӣ дар рушди ҷомеа ба доираи таҳқиқоти илмӣ ворид карда шудаанд.

Аҳаммияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии натиҷаҳои диссертатсия. Диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна дорои аҳаммияти илмӣ ва амалӣ буда, натиҷаҳои дар рафти таҳқиқот бадастомада метавонанд дар соҳаи илмҳои фалсафӣ мавриди истифода қарор гиранд.

Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ, дурустӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқ. Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқотро муаллиф ба воситаи асосҳои назариявӣ методологӣ дар диссертатсияи худ асоснок намудааст. Диссертант тавонистааст, ки дар таҳқиқоти худ миқдори зарурии адабиёти илмиро вобаста ба мавзӯи мавриди назар истифода намояд. Инчунин, ҳулосаҳои муаллиф дар заминаи омӯзиши ҷанбаҳои назариявии мавзӯ ва таҳлили андешаҳои муҳаққиқони дохил ва хориҷи кишвар натиҷагирӣ шудаанд.

Саҳми шахсии докталаби дарёфти дарачаи илмӣ дар таҳқиқ.

Интиҳоби мавзӯ, ҷамъовариҳои маводди зиёди илмӣ ва таҳлили адабиёти ҷамъовардашуда барои диссертатсия натиҷаи фаъолияти ҷандинсолаи илмӣ муаллиф мебошад. Дар ҷараёни таҳқиқоти илмӣ Болтаева М.Н. асосҳои назариявӣ ва амалии масъалаҳои ҳудогоҳӣ, ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносиро дар таърихи фалсафа мавриди таҳқиқ қарор дода, фаҳмиши наво ва тафсиру тавзеҳи муаллифии баъзе аз мафҳумҳои асосӣ ба мавзӯ дахлдоштаро пешниҳод намудааст.

Нашри натиҷаҳои таҳқиқ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ.

Нашри натиҷаҳои кори диссертатсионии доктараи дараҷаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи ба талаботи банди 35 – и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30. 06. 2021, №267 (бо тағйири иловаҳо ба қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26. 06. 2023, №295) тасдиқ гардидааст, мувофиқат менамояд. Мақолаҳои илмӣ нашрнамудаи доктара мазмуни кори диссертатсионии онро ифода менамоянд.

Арзёбии мазмуни диссертатсия ва дараҷаи ба итмом расидани он.

Диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна дар мавзӯи «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир» дорои аҳаммияти илмӣ, назариявӣ ва амалӣ мебошад. Муаллифи он дар рафти таҳқиқот тавонистааст, ки моҳият ва паҳлуҳои норавшани масъаларо ошкор намояд.

Ҳаҷм ва сохтори диссертатсия. Диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна дар мавзӯи «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир» аз муқаддима, ду боб бо фарогирии шаш фасл, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот ва рӯйхати адабиёт иборат буда, 165 саҳифаи ҷопиро дар бар мегирад.

Натиҷагирӣ дар бобҳои диссертатсия нишон медиҳад, ки муаллифи он тавонистааст дар ҳадди имкон аз уҳдаи иҷрои мақсадҳои гузоштаи худ барояд ва хулосаҳои заруриро пешниҳод намояд.

Дар боби аввали диссертатсия, ки аз се зербоб иборат аст, муаллиф бештар ба масъалаҳои асосҳои илмӣ-методологии таҳқиқи масъалаи худшиносӣ ҳамчун проблемаи фалсафӣ ва инъикоси ҷанбаҳои концептуалии он дар таърихи фалсафа аз даврони қадим то оғози асри ХХ таваҷҷуҳ намудааст.

Дар зербоби аввали боби аввали диссертатсия, ки **“Моҳияти фалсафии мафҳумҳои худшиносӣ ва ҳудогоҳӣ”** номгузорӣ шудааст, муаллиф кӯшидааст моҳияти фалсафии ин мафҳумҳоро шарҳ дода, таърифҳои мухталифи онҳоро дар таъба ба осори мутафаккирони гузашта ва муҳаққиқони муосир, шаклҳои худшиносиро дар муносибат ба шуури фардӣ ва шуури ҷамъиятӣ, психологияи ҷамъиятӣ ва идеологияи ҷамъият, инчунин сохтор ва вазифаҳои худшиносӣ ва баъзе падидаву мафҳумҳои дигари ба онҳо алоқамандро шарҳу тавзеҳ намояд. Дар зербоби мазкур диссертант атрофи анвои гуногуни худшиносӣ ва ҳудогоҳӣ, ҳосатан, атрофи худшиносии фардӣ ва гурӯҳӣ суҳан ронда, назари муҳаққиқони риштаи фалсафа ва психологияро хеле ба маврид таҳлил менамояд. Ҳамзамон дар ин зербоб аз муҳимтарин вазифаҳои

худшиносӣ суҳбат меравад, ки хеле ҷолиб аст. Диссертант зербоби мазкурро чунин хулосагирӣ намудааст: “худшиносӣ ва ҳудогоҳӣ ҳамчун ғайолияти бошуурона ва мақсадноки маърифатӣ барои ташаккули образи «Ман» ва «Мо», пайваста рушд додани онҳо, худтаҳлилкунӣ ва худбаҳогузорӣ ва амсоли он иборат аз сохтор, дараҷаҳои муайян ва навъҳои фардӣ гурӯҳӣ, коллективӣ буда, барои ташаккул ва рушди шахсият, гурӯҳҳои иҷтимоӣ, ҳалқияту миллатҳо ва ҷомеа дар кул хизмат мекунанд. Аммо моҳияти худшиносӣ, ҳудогоҳӣ ва амалкарди онҳо дар ҷомеа гуногун буда, онҳоро мутафаккирони гузашта ва муҳаққиқони муосир низ бо тарзҳои мухталиф шарҳу тафсир додаанд”(ниг. диссертатсия, сах. 35).

Дар зербоби дуюми боби якум, ки **“Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи ғарбӣ аз давраи атиқа то оғози асри XX”** унвон гирифтааст, муаллиф атрофи ҷойгоҳ ва мақоми худшиносӣ дар осор ва афкори мутафаккирони ғарбӣ аз давраи атиқа то оғози садаи XX суҳбат менамояд. Дар ин зербоб диссертант аз назари ҳафт саромади фалсафаи Юнон, Фалес, Платон, Биант, Солон, Клеобул, Мисон ва Хилон оид ба худшиносӣ ёдовар гардида, дар таъба ба дастрасии маводди мавҷудаи назари аксари ин файласуфонро бобати масъалаи мавриди назар баён менамояд. Диссертант зербоби мазкурро натиҷагирӣ намуда ба хулосае меояд, ки “фаҳмиши ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносиро дар асоси таълимоти мутафаккирони ғарбӣ дар давраҳои гуногуни рушди фалсафа ҷамъбааст намуда, ин таҷрибаи ғаниро дар таҳкими пояҳои илмӣ таҳқиқи ҷанбаҳои назариявӣ ва амалии масъалаи худшиносии фардӣ ва гурӯҳӣ дар замони муосир босамар мавриди истифода қарор диҳем. Аз ҷониби дигар, киёси роҳҳои ҳалли масъалаҳои худшиносӣ дар фалсафаи ғарбӣ аз давраи атиқа то оғози асри XX бо андешаҳои, ки дар ҳамин давра дар Шарқ вуҷуд доштанд, барои мушаххас сохтани паҳлуҳои гуногуни мавзӯи матраҳшуда мусоидат мекунад” (ниг. диссертатсия, сах. 55).

Дар зербоби сеюми боби якум диссертатсия, ки **“Мақоми худшиносӣ дар анъанаҳои динӣ ва фалсафии Шарқ аз давраи қадим то оғози таърихи навтарин”** унвон гирифтааст, диссертант атрофи баррасии масъалаи худшиносӣ аз ҷиҳати анъаноти динӣ ва фалсафии Шарқ аз аҳди қадим то ибтидои таърихи навин, баҳс менамояд. Муаллифи диссертатсия дар ин зербоб моҳият ва мақоми худшиносӣ ва паҳлуҳои гуногуни ин масъаларо дар мисоли фалсафаи Мисри Қадим, Ҳинди Қадим, таълимоти динӣ-фалсафии бостонӣ ва асримиёнагии тоҷик, Чини Қадим ва дигар ҷараёну мактабҳои динию фалсафии Шарқ, мавриди

баррасӣ қарор дода, аҳаммияти онҳоро барои фалсафаи муосир равшан месозад.

Дар боби дуюми диссертатсия муаллиф бештар ба ҷанбаҳои концептуалӣ, назариявӣ ва амалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи даврони муосир (ибтидои асри XX то имрӯз) таваҷҷуҳ намудааст.

Дар зербоби аввали боби дуюм, ки *“Унсурҳои асосии худшиносӣ дар таълимоти файласуфони муосир”* унвон гирифтааст, муаллиф кӯшиш намудааст, ки идомаи анъанаҳои мавҷудбуда дар фалсафа оид ба худшиносӣ ва пайдоиш ва рушди таълимоти нав дар ин самт дар мисоли мутафаккирони шарқию ғарбӣ аз ибтидои асри XX то имрӯз мавриди таҳлили фалсафӣ-таърихӣ қарор диҳад. Диссертант ин амали хешро дар мисоли таълимот ва андешаҳои К. Ясперс, Ж.П. Сартр, А. Камю, Н.А. Бердяев, К. Рочерс, А. Маслоу ва М. Иқбол бо таълимоти ба таҳлили бевоситаи осори онҳо ва андешаҳои муҳаққиқони муосир оид ба таълимоти онҳо роҳандозӣ намудааст. Аз назари диссертант: “таҳлилу баррасии ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ ва унсурҳои асосии онҳо дар таълимоти файласуфони муосири ҳам ғарбию ҳам шарқӣ нишон медиҳад, ки барои расидан ба худшиносӣ омӯзиши худшиносии фардӣ ҳамчун омили худамалисозии иҷтимоии шахс хеле муҳим ва муҳим махсуб аст.”(ниг. диссертатсия сах. 99)

Дар зербоби дуюми боби дуюми диссертатсия, ки *“Қорқарди ҷанбаҳои фалсафии худшиносӣ ҳамчун омили худамалисозии иҷтимоии шахс дар фалсафаи даврони муосир”* унвон дорад, Болтаева Мунира Негматовна кӯшидааст, ки ҷанбаҳои амалии масъалаҳои худамалисозиро дар таҳқиқоти фалсафӣ ва фалсафӣ-психологӣ олимони муосир, аз ҷумла, дар таълимоти донишманди амрикоӣ А. Маслоу, асарҳои олимони рус Ключко В.Е. ва Галажинский Э.В. «Худамалисозии шахсият: нуқтаи назари системавӣ», К.А. Абулханова-Славская «Стратегияи ҳаёт», Б.Г. Ананийев «Инсон ҳамчун предмети маърифат», донишманди ҳиндӣ Абхай Чаранаравинда Бхактиведанта Свами Прабхупада (1896-1977) «Илми худамалисозӣ» (муаллиф бо номи мухтасари Шрила Прабхупада машҳур аст) ва як қатор қорқардҳои муҳаққиқони муосири соҳаҳои фалсафа, психология ва илмҳои дигар мавриди таҳқиқ қарор диҳад.

Дар зербоби сеюми боби дуюми диссертатсия, ки *“Файласуфони муосир оид ба нақши худшиносӣ дар рушди ҷомеа”* ном гирифтааст, диссертант бо таълимоти андешаҳои файласуфони муосир нақши худшиносиро дар ташаккул ва рушди ҷомеа пайгирӣ менамояд. Диссертант кӯшидааст ҳадалимкон фаҳмиш ва тафсири нақши худшиносӣ, махсусан, худшиносии миллӣ дар рушди ҷомеаро аз нигоҳи

таълимоти фалсафии муосир ва муҳаққиқони фалсафа аз кишварҳои гуногуни шарқӣ ғарбӣ мавриди баррасӣ қарор диҳад.

Хулосаи диссертатсияро диссертант бо ду қисм: натиҷаҳои асосии илмӣ таҳқиқот ва тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот пешниҳод менамояд.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Диссертатсия ва автореферати он мутобиқ ба талаботи Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия ва автореферати диссертатсия, ки бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27-уми декабри соли 2024, №493 тасдиқ шудааст, омода гардидааст.

Мутобиқати таҳассуси илмӣ довталаб ба дараҷаи илмӣ. Довталаби дараҷаи илмӣ аз рӯи ихтисоси мазкур дар назди кафедраи умумидонишгоҳии фарҳангшиносии Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” зинаи унвонҷӯиро гузаштааст. Фаъолияти илмӣ ва омӯзгории муаллиф ба ихтисоси илмиаш мувофиқат менамояд. Мақолаҳои нашрнамудаи ӯ ба ихтисоси 09.00.03 –Таърихи фалсафа(илмҳои фалсафӣ), мувофиқ мебошанд. Болтаева М.Н. дар конференсияи ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ иштирок намуда, вобаста ба мавзӯи диссертатсия маъруза намудааст. Бо дарназардошти гуфтаҳои боло хулоса кардан мумкин аст, ки таҳассуси илмӣ Болтаева Мунира Негматовна ба дараҷаи илмӣ дарёфтшаванда мувофиқ мебошад.

Норасоихо ва эродҳо. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Болтаева Мунира Негматовна дар қатори муваффақиятҳо баъзе масъалаҳои баҳснок чой доранд, ки онҳоро ба таври зайл нишон додан мумкин аст:

1. Мавзӯи таҳқиқот «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир» унвон дорад, аммо дар боби аввали диссертатсия, ки ҳақман беш аз 50%-и матнӣ умумии диссертатсияро ташкил медиҳад, масоиле ба монанди, моҳияти фалсафии мафҳумҳои худшиносӣ ва ҳудогоҳӣ; ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи ғарбӣ аз даврони атиқа то оғози асри XX; мақоми худшиносӣ дар анъанаҳои динӣ ва фалсафии Шарқ аз даврони қадим то оғози таърихи навтарин баррасӣ мешаванд. Хуб мебуд агар диссертант дар тақия ба номи мавзӯи таҳқиқотӣ бештар ба масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи даврони муосир тақия мекард.

2. Дар зербоби якуми боби аввали диссертатсия, ки моҳияти фалсафии мафҳумҳои худшиносӣ ва ҳудогоҳӣ унвон гирифтааст,

диссертант масъалаи мавриди назарро аз дидгоҳи намояндагони адвори гунгуни рушди илм ва фалсафаи танҳо Аврупо баррасӣ менамояд. Магар файласуфони Шарқ, хусусан, намояндагони Асрҳои Миёна, аз ҷумла, Абунасири Форобӣ, Ибни Сино, Абурайхони Берунӣ, Насируддини Тӯсӣ ва ғ. бобати худшиносӣ чизе нагуфтаанд? Ба ин масъала низ диққат додани диссертант ҳусну кубҳи диссертатсияро беҳтар менамуд.

3. Дар диссертатсия танҳо дар ҳашт ҳолат суҳан дар бораи худшиносии миллӣ меравад. Хуб мебуд агар диссертант дар рафти таҳқиқи ба ин масъала бештар таваҷҷуҳ зоҳир менамуд, зеро дар шароити имрӯза рушди худшиносӣ ва ҳувияти миллии ҷавонон аз масъалаҳои мубрам ба ҳисоб меравад.

4. Дар матни диссертатсия баъзан хатоҳои имлоиву техникӣ, ба назар мерасанд.

Эродҳои пешниҳодгардида мазмун ва арзиши илмӣ диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна дар мавзӯи «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир»-ро коҳиш намедиханд. Аксари онҳо ҳамчун пешниҳод барои муаллиф мебошанд, ки дар таҳқиқотҳои минбаъда метавонад мавриди қарор диҳад.

Диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна дар мавзӯи «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир» қори илмӣ анҷомёфта ба ҳисоб рафта, мазмун ва мундариҷаи он ба ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа мувофиқ мебошад.

Диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна дар мавзӯи «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир» ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30. 06. 2021, №267 (бо тағйири иловаҳо ба қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26. 06. 2023, №295) тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, Болтаева Мунира Негматовна сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа мебошад.

Тақризи муассисаи пешбар дар асоси муқаррароти бандҳои 76 - 79 ва 81-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, № 267 тасдиқ гардидааст, таҳия ва пешниҳод шудааст.

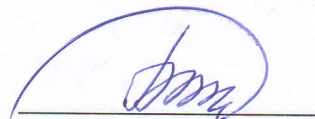
Тақриз аз ҷониби номзади илмҳои фалсафа, дотсент, мудири кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода, Мачидов Диловар Ҳафизович омода гардидааст.

Такриз дар чаласаи ғайринавбатии кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улугзода аз 5 августи соли 2025, протоколи №11 муҳокима ва тасдиқ шудааст.

Дар чаласа 10 нафар устодон иштирок намуданд. Натиҷаи овоздиҳӣ: “тарафдор” - 10 нафар, “муқобил” - нест, “бетараф” - нест.

Раиси чаласа:

Номзади илмҳои фалсафа, дотсенти
кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносӣ
Сулаймонов Баҳманёр Сайдиҳсонович

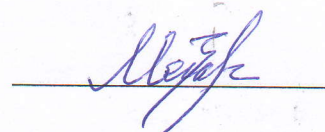
Эксперт:

Номзади илмҳои фалсафа, дотсент,
мудири кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносӣ
Мачидов Диловар Ҳафизович

Котиби чаласа:

Муаллими калони кафедраи фалсафа
ва сиёсатшиносӣ
Мирова Нағзигул Раҳмоновна

Имзоҳои дотсент Сулаймонов Баҳманёр Сайдиҳсонович,
дотсент Мачидов Диловар Ҳафизович
ва муаллими калон Мирова Нағзигул Раҳмоновнаро
тасдиқ менамоям;

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсус
Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои
хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улугзода
Юсупова Бибиҷон Ғаниҷоновна

Нишони муассисаи пешбар:
734019, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
Ш. Душанбе, к. Муҳаммадиев 17/6
Тел.: (+992-37) 232-50-03
E-mail: rector@ddzt.tj

6.08.2025 сол